

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars I. De Testamentis, Codicillis, & ultimis voluntatibus. Pars II. De Hærede, & Hæreditate. Pars III. De Legitima Trebellianica, & aliis Detractionibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XIX. Arianen. An hæredi, quem constat inventarium concessisse, illius beneficium suffragetur, si ipsum inventarium amissum fuerit, & quomodo probetur amissio; Et an ista probata, obstat existentia ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74043](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74043)

Mulroque magis dicta æquitativa circumstantia accedente, quod scilicet hæreditas, seu ejus nomine substitutus, præterdendū fructuum restitutionem, potius contendere diceretur de faciendo lucrum ex alieno, quoniam nisi hic intermedium possessor hæreditatis, debita fructifera de proprio extinxisset, hujusmodi fructus in notabili parte à fructibus passivis æris alieni absorpti fuissent; Et quoad debita non fructifera, stante creditorum urgentia, opus etiam fuisset, pro illis extinguendis, vendere bona, ex quibus illi percepti sunt, ideoque hæredis veri commodo non cessissent.

pluribus annis ante excidium, de quo infra (incertum est ex cujus parte) productum in Tribunali Regiæ Camera Summarie ex cujus facie patebat de ejus imperfectione ob nullas adhibitas solemnitates, de jure, vel stylo adhibendas; Cumque propterea exequutores ad executionem processissent, hinc proinde reassumpta causa coram eodem A.C. de plano revocata fuit dicta executio tanquam invalida cum refectione expensarum, dum facultas exequutoris erat circa executionem mandati contra bona hæreditaria, non autem contra personam & bona propria hæredis, quod speciali novo mandato indigebat, deindeque assumpta fuit disputatio, an actoribus competeret actio contra personam & bona propria hæredum, dua que erant hujus disputationis partes; Una scilicet in negotio principali super dicta actionis competentia; Et altera circa ordinem judicii executivi desuper ab actoribus intentati.

ARIANEN.

PRO

MARCO, ET ALIIS DE TANCREDIS

CUM

SCIPIONE MARADIA, ET ALIIS.

Casus disputatus coram A. C. resolutus pro Marco.

An hæredi, quem constat inventarium confecisse, illius beneficium suffragetur, si ipsium inventarium amissum fuerit, & quomodo probetur amissio; Et an ista probata, obstet existentia ejus copiarum, vel sumptuum, ex quo pateat illud esse minus solemnem.

SUMMARIUM.

- 1 *Acti series.*
- 2 *Quando intret necesse judicium executionum cum hærede.*
- 3 *Sufficiens in inventario solemnitates, qua adhibentur de stylo.*
- 4 *Negativa non probatur ex actis, qua non sunt integra.*
- 5 *Amissa scriptura quomodo ejus tenor debeat probari.*
- 6 *Declaratur.*
- 7 *Nullitas non presumitur, sed presumptio est pro validitate actorum judicialium.*

DISC. XIX.

O Biento per Scipionem, & confortes mandato exequitivo pro ducat. 1200. contra hæreditatem, ac bona Marci Tancredi senioris Nunciaturæ Neapolis, illiusque executione demandata per A. C. ad quem per appellationem causa devoluta fuerat; Cum in actu exequendi coram officialibus ejusdem Nunciaturæ, Marcus junior, & alii de Tancredis juxta eam cautelam, quam in Curia dicimus *Angeli*, opposuissent, quod bona per dictum Marcum eorum avum possessa, per ipsos possiderentur, tanquam tertios pro dotibus & aliis, quodque hæreditaria qualitas debitoris eorum avi obstare non deberet ob beneficium inventarii, hinc actores coram eodem exequitore petierunt exequi etiam contra personas, & bona propria, ob eusdem inventarii defectum, ad quem justificandum, produxerunt quoddam ejusdem inventarii sumptum à *Parti II. de Hærede.*

Inase verò opus videbatur agere de hoc secundo, dum ex parte reorum, pro quibus scribebam, principaliter insistebatur in primo, quo subsistente, ut scilicet inventarii beneficium suffragaretur, extranea remanebat questio super unius vel alterius actionis competentia; Et nihilominus etiam in hoc puncto dicebam eadem, quæ habentur *discurs. 21.* quod quando constat de inventarii confectioe in genere, sed cadat questio, an sit legitimum, vel illegitimum, sive an rationes bene reddantur, necne, dicatur questio petitorii, ideoque tractanda in judicio ordinario, & appellabili ex ibi deductis.

Quo verò ad primum punctum, non negabant actores confectioem inventarii in genere, dum ipsimet ejus sumptum pro duxerunt, insistebant tamen in eo quod esset defectivum, dum ex dicto sumpto constabat adhibitas non esse solemnitates præscriptas per text. in *l. fin. Cod. de jur. deliber.* vel saltem eas, quæ adhiberi solent de stylo loci, quod ex veriori, & recepta sententia sufficit ex deductis supra *disc. 17.*

Scribens autem pro reis dicebam, (etiam in sensu veritatis,) id obflare posse, quando Notarius attestaretur, quod illa esset copia integra omnium, & singulorum actorum, cum tunc rectè probaretur negativa; Secus autem non constituto de integritate, quoniam tali casu rectè dici potest, quod ea, quæ deficiunt, essent in aliis actis, quoties non agatur de re, de qua ex sui natura per necessesse apparere deberet ex illis actis, quorum copia habetur, quoniam in dubio presumptio est pro validitate, istaque sola possibilitas excludit illam concludentem probationem, qua premitur ille, qui allegat nullitatem, seu defectum ex deductis per *Buratt. & Add. decis. 264. num. 2.* & habetur pluries *sub tit. de judic.* in proposito nullitatis ex defectu citationis cum similibus, cum sit recepta distinctio in praxi quotidiana; Potuit enim pro minori sumptu extrahi solum copia ipsius inventarii continentis descriptionem bonorum, ad effectum firmandi statum hæreditatis, vel probandi aliquorum bonorum identitatem, absque necessitate extrahendi alia acta respicientia solemnitates, & præparatoria; Clarius verò, ac extrà omne dubium, quoniam hæc possibilitas, quæ sola etiam sufficeret, comprobata remanebat ab attestatione Notariorum illius Civitatis, ut talis esset stylus dandi scilicet copiam inventarii in corpore, non autem illam actorum præparatoriorum contentium solemnitates.

Replicabant Scribentes pro actoribus, quod saltem deberet de hujusmodi solemnitatibus doceri; Cumque

D Cumque

De LUCA
de
testamentis
et
cvi
9

Cumque ex hac parte allegaretur combustio, vel amissio fere omnium scripturarum, & processuum Curiae in megro excidio, quod dicta Civitas de anno 1647. passa fuit in revolutionibus popularibus; Dicebant id non suffragari nisi per testes peritos, beneque informatos probaretur scripturarum amissarum tenor juxta doctrinam Bartol. in *auth. si quis in aliquo documento Cod. de edend. ubi Civilista*, & Canonista in *capit. cum olim i. de privil. & firmatur apud Assis. dec. 274. & 302.* quae reputantur in materia magistralis. *Rota apud Caval. decis. 523. cum aliis sub tit. de jurisdic. disc. 11.*

Verum ultra aliquas justificationes, quamvis non omnino perfectas, quod verè in hujus inventarii confectione consuetæ solemnitates preparatoriae essent adhibita; Dicebam quod in hac facti specie dicta generica probatio pro exclusione negativa sufficere deberet juxta pluries firmata per Rotam super scripturis, & juribus ante Urbis excidium, quod contigit de anno 1527. Neque intrat dictus rigor in suo casu verus; Procedit etenim quando agatur de certo, & speciali documento, quod sit fundamentum intentionis alicujus contra praesumptionem juris; Puta, quia agatur de privilegio exemptionis juxta casum, de quo *dicto disc. 11. de jurisdic. unde propterea intrare valeat ratio ibidem ponderata, quod ita scilicet quis confingere possit privilegium, vel instrumentum minus verum, eoque in actis producto, affectare amissionem, ne ex inspectione originalis convinci possit falsitas, vel alter defectus, ut etiam ad aliud propositum advertitur sub tit. de dote disc. 22.* Secus autem ubi agatur de hujusmodi excidiis generalibus causantibus amissionem processuum, & actorum judicialium in genere, quoniam tunc non intrat dicta ratio fraudis, eaque exclusa remanet à generali praesumptione, quae assistit validitati actorum judicialium, cum in dubio praesumptio sit, ut *Judex ritè, & rectè processerit, neque nullitas in dubio praesumatur, sed per allegantem probanda sit, ut pluries advertitur in sua materia sub tit. de judic. ac etiam sub altero de alien. & contract. prohib. & passim, cum sit principium vulgare.*

SUMMARIUM.

- 1 **F**Acti series.
- 2 **A**n antiquaresolutio causa.
- 3 **D**e resolutionibus super puncto fideicommissi.
- 4 **D**e aliis super praesenti puncto.
- 5 **Q**uando dicatur male facta extinctio census.
- 6 **I**nventarium debet continere bonabene, & distincte descripta.
- 7 **S**ed non per hoc illud remanet nullum in totum, ut ejus beneficium cesser.
- 8 **Q**ualis autem effectus ex hoc defectu resultet.
- 9 **A**n ex culpa, vel dolosa omissione bonorum in inventario, istud annulletur.
- 10 **M**ajor defectus est omittere in totum bona, quam canon distinguere.
- 11 **D**e differentia inter amissionem totalem beneficii, vel alium effectum prejudiciale.
- 12 **Q**uod excusetur haeres non conficiens inventarium per se ipsum, sed per procuratorem, & ministros.
- 13 **A**n mobilia qua non extant, possint aestimari.
- 14 **Q**uatenus non possint aestimari, quid agendum sit.
- 15 **A**n & quando haeres teneatur de mobilibus consumptis.
- 16 **E**t quid de fructibus perceptis, & consumptis.
- 17 **D**e conclusionibus, de qua numer. 8. & 10. quod procedendum sit cum distinctione.
- 18 **Q**uando non distincta descriptio praedictos heredi agenti.
- 19 **D**e arbitrio per iudicem in hoc interponendo.
- 20 **D**e difficultatibus in iis, quae pendunt à iudicio peritorem.
- 21 **D**e alio prejudicio, de quo numer. 18. ubi haeres agit.
- 22 **Q**uando heredi excipienti de juribus suis, defectus inventarii non obstat.

ROMANA
CENSUS
PRO
MARCHIONE FRANCISCO
URSINO
CUM
MATTHEIS, ET ALIIS.

Casus decisus per Rotam, ut infra.

An, & quando inventarium dicatur defectivum, ex eo quod bona, praesertim mobilia, & nomina debitorum distinctè descripta non sint, sed in confuso, & qualis effectus exinde resultet; Ac etiam quomodo in isto casu, status hereditatis firmari valeat, ac aestimari bona ita in confuso descripta, ubi amplius non extent.

Et quando haeres beneficiatus teneatur reddere rationem de fructibus, ac de mobilibus, adeo ut consumptio non excuset.

DISC. XX.

Cum Marchio Franciscus Ursinus ageret contra fratres de Mattheis, & alios pro censibus constitutis ex pecunia doctali ejus matris, malè cum ejus patre extinctis, stante pacto, ut debitores, pro dotis cautela in casu extinctionis, pecuniam deponere deberent in Monte pietatis vinculatam pro novo tuto investimento; Rei verò conventi illi objicerent qualitatem hereditariam ejusdem patris, unde propterea obstarret exceptio doli, vel circuitus ad vulgarem, atque in foro quotidianam regulam text. in *l. cum à matre Cod. de rei vendic. & l. vendicantem ff. de evict.* Hinc actor, exhibito inventario, rationes quoque reddidit bonorum hereditarium ut ita heredis personam exueret juxta quotidianam praxim; Introducitur etiam causa in *Rota coram Verospio, ac dato dubio, an constaret de sufficienti redditione rationum, sub die 23. Aprilis 1634. negativa prodiit resolutio, quae habetur impressa decis. 535. par. 5. rec. ex eo potissimum fundamento, quod in asse hereditario, & in rationibus, poni deberent bona magis pretiosa avita, quae Franciscus separaverat; tanquam ad ipsum spectantia jure fideicommissi, quod tunc non extare judicatum fuit; Quare post diuturnum silen-*